

УДК 159.9:[378.091.33:37.011.3-051]

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-9\(55\)-1243-1253](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-9(55)-1243-1253)

Дружиніна Інна Анатоліївна кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, <https://orcid.org/0000-0002-9859-0090>

Демянюк Олена Богданівна старший викладач кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, <https://orcid.org/0000-0002-7666-3359>

МЕТОДИ АКТИВНОГО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО НАВЧАННЯ У ПСИХОКОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З МАЙБУТНІМИ ПСИХОЛОГАМИ

Анотація. У статті досліджуються особливості використання методів активного соціально-психологічного навчання у психокорекційній роботі зі здобувачами – майбутніми психологами. Підкреслюється, що ефективна професійна підготовка вимагає не лише засвоєння теоретичних знань, а й розвитку здатності до самопізнання, рефлексії, конструктивної міжособистісної взаємодії. Застосування інтерактивних методів, таких як рольові ігри, дискусії, групові вправи, тренінгові заняття, створює умови для формування у студентів навичок емпатії, активного слухання, толерантності до різних поглядів і стилів поведінки, а також здатності до конструктивного розв'язання конфліктів. Активне соціально-психологічне навчання дозволяє реалізувати психокорекційний потенціал групової динаміки, сприяє подоланню особистісних бар'єрів, зниженню тривожності та підвищенню рівня впевненості у власних професійних можливостях. Важливим результатом є розвиток у здобувачів освіти професійно значущих якостей – відповідальності, саморегуляції, стресостійкості, що у майбутньому забезпечує їхню готовність до роботи в умовах психологічної практики. Зроблено висновок, що впровадження методів активного соціально-психологічного навчання у психокорекційну діяльність під час професійної підготовки психологів підвищує її ефективність, оскільки забезпечує інтеграцію особистісного й професійного розвитку, формує рефлексивну позицію та розширює арсенал психокорекційних технік майбутніх фахівців.

Важливо зазначити, що подібна форма навчання сприяє формуванню у здобувачів освіти готовності до практичного застосування отриманих знань у реальних професійних ситуаціях, підвищує рівень їхньої психологічної культури та професійної відповідальності. Крім того, використання інтерактивних методів дозволяє майбутнім психологам усвідомити власні сильні та слабкі сторони, розвинути навички саморегуляції, критичного мислення та командної взаємодії.

У перспективі це створює підґрунтя для більш якісної підготовки фахівців, здатних ефективно працювати з різними категоріями клієнтів і впроваджувати сучасні психокорекційні технології в освітню, консультативну та терапевтичну практику.

Ключові слова: активне соціально-психологічне навчання, психокорекція, професійна підготовка, майбутні психологи, тренінг, рольова гра, рефлексія.

Druzhynina Inna Anatoliivna Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor of the Department of General Psychology, Psychodiagnostics and Psychotherapy, Rivne State Humanitarian University, Rivne, <https://orcid.org/0000-0002-9859-0090>

Demianiuk Olena Bogdanivna Senior Lecturer of the Department of General Psychology, Psychodiagnostics and Psychotherapy, Rivne State Humanitarian University, Rivne, <https://orcid.org/0000-0002-7666-3359>

METHODS OF ACTIVE SOCIO-PSYCHOLOGICAL TRAINING IN PSYCHOCORRECTIONAL WORK WITH FUTURE PSYCHOLOGISTS

Abstract. The article explores the features of using active socio-psychological training methods in psychocorrectional work with applicants - future psychologists. It has emphasized that effective professional training requires not only the acquisition of theoretical knowledge, but also the development of the ability to self-knowledge, reflection, constructive interpersonal interaction. The use of interactive methods, such as role-playing games, discussions, group exercises, training sessions, creates conditions for the formation of empathy, active listening, tolerance for different views and styles of behavior, as well as the ability to constructively resolve conflicts in students. Active socio-psychological training allows you to realize the psychocorrectional potential of group dynamics, helps to overcome personal barriers, reduce anxiety and increase the level of confidence in your own professional capabilities. An important result is the development of professionally significant qualities in students - responsibility, self-regulation, stress resistance, which in the future ensures their readiness to work in psychological practice. The introduction of methods of active socio-psychological training into psychocorrectional activities during the professional training of psychologists increases its effectiveness, has ensured the integration of personal and professional development, forms a reflective position and expands the arsenal of psychocorrectional techniques of future specialists. It is important to note that this form of training contributes to the formation of students' readiness for the practical application of the acquired knowledge in real professional situations, increases the level of their psychological culture and professional responsibility. In addition, the use of interactive methods allows future psychologists to realize their own strengths and weaknesses, develop skills of self-regulation, critical thinking and team interaction. In the future, this creates a basis for better training of

specialists who are able to work effectively with different categories of clients and implement modern psychocorrectional technologies in educational, consulting and therapeutic practice.

Keywords: active socio-psychological training, psychocorrection, professional training, future psychologists, training, role-playing game, reflection.

Постановка проблеми. Сучасна система підготовки майбутніх психологів висуває нові вимоги до змісту й форм організації освітнього процесу. В умовах зростання психологічних запитів суспільства та інтенсифікації соціальних взаємодій особливого значення набуває формування у здобувачів освіти здатності до ефективної комунікації, емпатії, толерантності, стресостійкості та готовності до вирішення конфліктних ситуацій. Традиційні методи навчання не завжди забезпечують належний рівень розвитку практичних умінь, необхідних для майбутньої професійної діяльності, що зумовлює потребу у впровадженні більш активних і практикоорієнтованих підходів. Одним із таких підходів виступає активне соціально-психологічне навчання, яке поєднує освітній, розвивальний та психокорекційний потенціал. Застосування його методів у роботі зі студентами дозволяє не лише підвищити рівень їхніх професійних компетентностей, а й створити умови для подолання особистісних бар'єрів, формування рефлексивної позиції та інтеграції теоретичних знань із практикою. Саме тому актуальним є науковий пошук ефективних форм і методів активного соціально-психологічного навчання у процесі професійної підготовки психологів.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблема застосування активних методів соціально-психологічного навчання у підготовці майбутніх психологів знаходить відображення у працях як українських, так і зарубіжних дослідників.

Серед українських науковців варто відзначити роботи Л. Карамушки, присвячені використанню інтерактивних методів навчання та розвитку професійної компетентності майбутніх психологів; Г. Балла, який акцентував увагу на гуманізації освіти та ролі особистісно орієнтованого підходу у формуванні готовності до професійної діяльності; Л. Орбан-Лембрик, яка досліджувала психологічні механізми міжособистісної взаємодії та групової динаміки; О. Бондаренка, що аналізував психокорекційні технології та особливості їх застосування у роботі з молоддю; Ю. Ємельянова, котрий розробив концепцію соціально-психологічного тренінгу як ефективного методу формування комунікативних навичок та особистісного зростання [6].

Серед зарубіжних дослідників значний внесок зробили К. Левін, який заклав основи теорії групової динаміки та дослідив вплив малої групи на поведінку особистості; К. Роджерс, що розробив гуманістичну концепцію навчання через досвід, де особлива увага приділяється емпатії та особистісному розвитку; Дж. Морено, автор методу психодрами та соціометрії, який показав корекційний потенціал рольової гри та міжособистісних стосунків у групі [13].

Аналіз наукових джерел дозволяє зробити висновок, що активне соціально-психологічне навчання є ефективним інструментом у професійній підготовці майбутніх психологів, оскільки воно поєднує освітній і психокорекційний впливи. Водночас недостатньо дослідженим залишається питання системного використання цих методів у контексті психокорекційної роботи зі студентами, що й обумовлює актуальність даного дослідження.

Метою статті є обґрунтування психологічних особливостей застосування методів активного соціально-психологічного навчання у психокорекційній роботі зі здобувачами освіти – майбутніми психологами та визначення їхнього впливу на формування професійно значущих якостей і розвиток практичних навичок майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку суспільства найактуальнішою є проблема підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Формування професійної компетентності, а також готовності реалізувати отримані знання та вміння є головним завданням вищої школи. Проблеми психологічної освіти і підготовки професіоналів у різних сферах психологічної практики набули для психологічної науки особливої актуальності. Інтерес до проблем психологічної освіти визначається потребами гуманізації всіх сторін суспільного життя. В контексті гуманізації сучасної освіти та її переорієнтації на парадигму особистісно-орієнтованого навчання, перед вищими навчальними закладами освіти постає завдання підвищення якості підготовки майбутніх психологів.

Методи активного соціально-психологічного навчання (АСПН) є важливим інструментом у психокорекційній роботі з майбутніми психологами. Вони спрямовані на формування та розвиток професійно важливих якостей, соціальних навичок, самосвідомості та емпатії, що є ключовими у діяльності психолога.

АСПН ґрунтується на ідеях гуманістичної психології, соціального конструктивізму та інтерактивного підходу до навчання. Основою є положення про те, що особистісний розвиток відбувається в процесі активної взаємодії з іншими людьми, коли студент не лише засвоює знання, а й переживає новий досвід у безпечних умовах навчальної групи. Методи АСПН сприяють: формуванню адекватної «Я-концепції» майбутнього психолога; усвідомленню власних цінностей, мотивів та установок; розвитку комунікативної компетентності та толерантності; оволодінню навичками емоційної саморегуляції; формуванню здатності до рефлексії та професійної емпатії.

Теоретично АСПН виступає як **модель навчання через досвід**, що сприяє інтеграції особистісного і професійного становлення психолога.

У практичній площині методи АСПН реалізуються через систему групових і індивідуальних форм роботи. Це можуть бути **тренінги спілкування та емпатії** (розвиток навичок активного слухання, ведення діалогу, підтримки клієнта); **рольові ігри та психодрама** (відпрацювання професійних ситуацій, моделювання консультативного процесу); **групові дискусії та мозкові штурми**

(навчання аргументації, толерантності до різних позицій); **тренінги особистісного зростання** (формування впевненості, розвиток самосвідомості та стресостійкості); **методи рефлексії** (щоденники спостережень, самоаналіз, зворотний зв'язок у групі) [1].

Практична цінність полягає в тому, що майбутні психологи отримують **досвід безпосередньої взаємодії** у ситуаціях, максимально наближених до реальних професійних завдань. Це допомагає не лише закріпити теоретичні знання, а й сформувати особистісну готовність до майбутньої діяльності.

Методи активного соціально-психологічного навчання займають важливе місце у психокорекційній роботі з майбутніми психологами, оскільки дозволяють поєднувати навчання та самопізнання з практичним формуванням нових моделей поведінки. Вони забезпечують не лише корекцію окремих труднощів у міжособистісній взаємодії, а й створюють умови для особистісного зростання, розвитку професійно значущих якостей і підвищення рівня готовності до майбутньої діяльності [5].

Психокорекційна робота — це цілеспрямована діяльність психолога, спрямована на зміну або гармонізацію особистісних особливостей, емоційно-вольової сфери, поведінкових реакцій та міжособистісних відносин клієнта. Її головна мета полягає у сприянні розвитку особистості, формуванні адекватних способів саморегуляції, підвищенні рівня самосвідомості та адаптаційних можливостей людини [3].

У структурі психокорекційної роботи (Таблиця 1) можна виділити кілька основних напрямів: емоційно-вольова корекція (зниження тривожності, розвиток стресостійкості, подолання внутрішніх конфліктів); когнітивна корекція (зміна неадаптивних установок, переконань, розвиток критичного мислення та рефлексії); поведінкова корекція (відпрацювання нових моделей поведінки, формування соціальних навичок, подолання деструктивних патернів); міжособистісна корекція (налагодження ефективної комунікації, розвиток емпатії, покращення навичок взаємодії).

Таблиця 1

Структура психокорекційної роботи з майбутніми психологами

Етап	Мета	Методи	Очікувані результати
Діагностичний	Виявлення індивідуально-психологічних особливостей, рівня розвитку професійно важливих якостей	Психодіагностичні тести, анкетування, спостереження, інтерв'ю, самооцінка	Формування психодіагностичного профілю, визначення зон труднощів та ресурсів
Мотиваційно-цільовий	Формування внутрішньої мотивації до особистісного та професійного зростання	Групові дискусії, рефлексивні вправи, постановка цілей	Усвідомлення потреб у розвитку, підвищення зацікавленості

Етап	Мета	Методи	Очікувані результати
Корекційно-розвивальний	Розвиток комунікативної компетентності, емоційної саморегуляції, формування адаптивних моделей поведінки	Тренінги, рольові ігри, психодрама, арт-терапія, вправи на розвиток емпатії	Зміна неефективних установок, розвиток стресостійкості, формування професійних навичок
Рефлексивно-оцінний	Усвідомлення динаміки власних змін, закріплення нових умінь	Групова рефлексія, індивідуальні звіти, повторна діагностика, аналіз кейсів	Інтеграція набутих знань і навичок у професійну діяльність
Прогностичний	Визначення напрямів подальшого розвитку, профілактика труднощів у професійній діяльності	Індивідуальні плани розвитку, супервізії, коучингові техніки	Готовність до саморозвитку, професійна адаптація, підвищення ефективності діяльності

У таблиці представлено структуру психокорекційної роботи з майбутніми психологами, яка охоплює п'ять етапів: діагностичний, мотиваційно-цільовий, корекційно-розвивальний, рефлексивно-оцінний та прогностичний. Кожен етап має власну мету, набір методів і конкретні очікувані результати, що забезпечує цілісність та системність психокорекційного процесу. Такий підхід дозволяє поєднувати діагностику індивідуальних особливостей із формуванням професійно важливих якостей, розвитком комунікативної та емоційної компетентності, а також підготовкою студентів до майбутньої професійної діяльності.

Застосування методів АСПН у процесі професійної підготовки майбутніх психологів має подвійний ефект: з одного боку, воно сприяє особистісному розвитку й психокорекції самих студентів, а з іншого – забезпечує їх практичне оволодіння техніками, які можуть бути використані у подальшій професійній діяльності [2].

Групова психокорекція за методом активного соціально-психологічного пізнання, розробленим Т. Яценко в межах психодинамічної теорії, дає змогу здійснювати цілісне дослідження психіки та допомагає у безпосередній практиці пізнання взаємозв'язків свідомого і несвідомого. Відповідно до глибинно-психологічної орієнтації АСПП інтерпретація є невіддільною складовою корекційного процесу [10; 11]. Категорія інтерпретації нині перебуває в царині уваги багатьох наук і є однією з фундаментальних у математиці, фізиці, логіці, ґносеології, медицині, філософії, педагогіці, психології, герменевтиці, семіотичі. Психоаналітична інтерпретація набуває особливої значущості у літературознавстві, де застосовується з метою тлумачення тексту й аналізу едіпової ситуації митця як передумови його творчості (жанр патографії), а також у психіатрії, де допомагає в об'єктивуванні глибинних передумов симптомів. Аналіз

інтерпретації в межах різних наук дає підстави систематизувати такі її загальні ознаки: спрямованість на встановлення смислу; забезпечення інтеграційної і пізнавальної функцій; діалогічність як механізм, що покладено в основу її побудови; побудова через співвіднесення даних актуальної ситуації з теоретичними засадами, загальними законами і закономірностями; домінування у процесі інтерпретації когнітивно-рефлексивного аспекту, роботи мислення інтерпретатора; урахування плюральності (множинності) образів або значень. Відмітними характеристиками психоаналітичної інтерпретації є такі: зорієнтованість на дешифрування несвідомого символічного змісту психіки, розкриття каузальних аспектів досліджуваних явищ (джерела яких пов'язані з інфантильним минулим суб'єкта); побудова у ході

Групова психокорекція за методом активного соціально-психологічного пізнання, розробленим Т. Яценко в межах психодинамічної теорії, дає змогу здійснювати цілісне дослідження психіки та допомагає у безпосередній практиці пізнання взаємозв'язків свідомого і несвідомого. Відповідно до глибинно-психологічної орієнтації АСПП інтерпретація є невіддільною складовою корекційного процесу [11].

Категорія інтерпретації нині перебуває в царині уваги багатьох наук і є однією з фундаментальних у математиці, фізиці, логіці, ґносеології, медицині, філософії, педагогіці, психології, герменевтиці, семіотиці. Психоаналітична інтерпретація набуває особливої значущості у літературознавстві, де застосовується з метою тлумачення тексту й аналізу едіпової ситуації митця як передумови його творчості (жанр патографії), а також у психіатрії, де допомагає в об'єктивуванні глибинних передумов симптомів. Аналіз інтерпретації в межах різних наук дає підстави систематизувати такі її загальні ознаки: спрямованість на встановлення смислу; забезпечення інтеграційної і пізнавальної функцій; діалогічність як механізм, що покладено в основу її побудови; побудова через співвіднесення даних актуальної ситуації з теоретичними засадами, загальними законами і закономірностями; домінування у процесі інтерпретації когнітивно-рефлексивного аспекту, роботи мислення інтерпретатора; урахування плюральності (множинності) образів або значень. Відмітними характеристиками психоаналітичної інтерпретації є такі: зорієнтованість на дешифрування несвідомого символічного змісту психіки, розкриття каузальних аспектів досліджуваних явищ (джерела яких пов'язані з інфантильним минулим суб'єкта); побудова у ході багаторівневої, довготривалої діалогічної, з логічною послідовністю аргументації; залежність діагностичної спроможності від професіоналізму психолога [9].

У процесі професійної підготовки студентів спеціальності «Психологія» на факультеті педагогіки та психології було реалізовано психокорекційну програму, засновану на методах активного соціально-психологічного навчання. Мета програми полягала у формуванні навичок саморефлексії, розвитку комунікативної компетентності та підвищенні рівня стресостійкості майбутніх фахівців.

Під час діагностичного етапу за допомогою методик «Опитувальник міжособистісних відносин» Т. Лірі та «Шкала тривожності Спілбергера-Ханіна» було виявлено, що значна частина студентів (47 %) характеризується підвищеним рівнем ситуативної тривожності та труднощами у конструктивному вирішенні конфліктів. Це ускладнювало їхню ефективну взаємодію як у навчальних групах, так і під час проходження практики.

Програма включала цикл з восьми занять у формі тренінгу, побудованого на принципах АСПН. До комплексу вправ входили: рольові ігри, спрямовані на моделювання конфліктних ситуацій та відпрацювання стратегій конструктивної поведінки; групові дискусії, які сприяли розвитку критичного мислення та навичок аргументованого висловлювання; психогімнастичні вправи, орієнтовані на усвідомлення власних емоцій і тілесних реакцій; метод «дзеркала», що дозволяв студентам отримати зворотний зв'язок від групи стосовно їхньої комунікативної поведінки.

Повторна діагностика після завершення програми засвідчила статистично значуще зниження рівня ситуативної тривожності ($p < 0,05$ за критерієм Вілкоксона) та позитивну динаміку у розвитку навичок конструктивного спілкування. Зокрема, кількість здобувачів освіти із високим рівнем конфліктності зменшилася з 38 % до 19 %, тоді як показники готовності до кооперації зросли з 42 % до 68 %. (Рис.1).

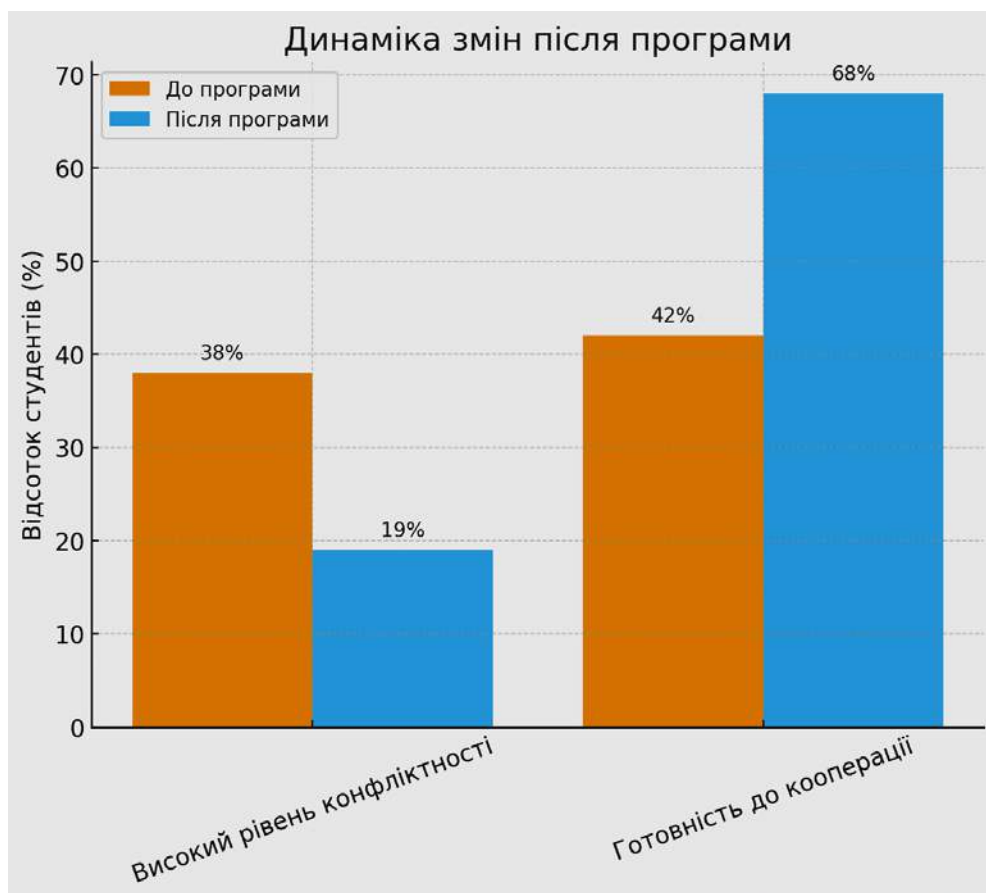

Рис.1. Динаміка змін

Отже, методи активного соціально-психологічного навчання довели свою ефективність у психокорекційній роботі з майбутніми психологами. Їх застосування сприяє зниженню ситуативної тривожності, формуванню навичок конструктивного спілкування, зменшенню конфліктності та зростанню готовності до кооперації. Отримані результати підтверджують, що АСПН є важливим інструментом розвитку професійно значущих якостей майбутніх фахівців, оскільки поєднують навчання із самопізнанням та практичним опануванням моделей ефективної поведінки. Це дозволяє розглядати методи АСПН як перспективний напрям у підготовці психологів, орієнтований на гармонізацію особистісного та професійного становлення.

Практичний досвід показав, що впровадження методів АСПН у процес професійної підготовки майбутніх психологів є ефективним засобом психокорекції. Застосування інтерактивних форм роботи дозволяє не лише знижувати емоційне напруження, а й розвивати особистісні ресурси студентів, необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Висновки. Методи активного соціально-психологічного навчання є важливим інструментом у психокорекційній роботі з майбутніми психологами та ефективним засобом професійної підготовки майбутніх психологів, оскільки поєднують у собі навчання через досвід, розвиток соціальних навичок та формування професійно значущих якостей.

Методи активного соціально-психологічного навчання мають як теоретичний, так і практичний вимір у підготовці майбутніх психологів. У теоретичному аспекті вони спираються на положення гуманістичної психології, соціального конструктивізму та досвідного навчання, відповідно до яких особистісний і професійний розвиток відбувається у процесі взаємодії та співпереживання. АСПН сприяє формуванню професійно значущих якостей, таких як емпатія, рефлексія, комунікативна компетентність і здатність до емоційної саморегуляції. У практичному аспекті дані методи реалізуються через тренінги, рольові ігри, психодраму, дискусії та інші інтерактивні техніки, що забезпечують моделювання професійних ситуацій і створюють умови для особистісного зростання. Завдяки цьому майбутні психологи не лише засвоюють теоретичні знання, а й набувають практичних навичок, необхідних для ефективної роботи з клієнтами, що зумовлює інтеграцію академічної підготовки з професійним досвідом.

Методи активного соціально-психологічного навчання відіграють значну роль у психокорекційній підготовці майбутніх психологів, адже дають змогу поєднувати процес навчання й самопізнання з практичним набуттям нових моделей поведінки. Завдяки цьому вони не лише сприяють розвитку професійних знань і навичок, а й забезпечують формування важливих особистісних якостей, таких як емпатія, рефлексія, уміння працювати в команді та конструктивно вирішувати конфлікти, що є необхідними для ефективної майбутньої професійної діяльності психолога.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі пов'язані з поглибленим вивченням ефективності АСПН, інтеграцією з інноваційними освітніми технологіями, міждисциплінарними підходами та розробкою інструментів оцінювання результативності. Це відкриває можливості для підвищення якості підготовки фахівців і забезпечення їхньої готовності до успішної професійної діяльності.

Література:

1. Белова М. Е. *Активні методи навчання основам організації соціально-психологічного тренінгу* Вісник Одеського нац. ун-ту. Психологія, том 19, № 2(32). 2014. С. 8-12.
2. Гриньова Н. В. Професійне становлення майбутніх практичних психологів (на матеріалі активного соціально-психологічного навчання): монографія. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 257 с.
3. Іваненко Б. Б. Особистісна психокорекція майбутнього практичного психолога засобами активного соціально-психологічного навчання : автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07. Ін-тут психології ім. Г.С. Костюка. Київ, 2005. 20 с.
4. Кокун, О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця. Монографія. Київ, 2012. 200 с.
5. Котикова О. М. *Елементи активного соціально-психологічного навчання студентів у процесі психолого-педагогічної підготовки. Матеріали науково-методичної конференції викладачів КНЕУ*. Київ, 2007, С. 302–303.
6. Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу: Навч. посіб. Київ. МАУП, 2004. 192 с.
7. Подлесна Г. В. Використання активного соціально-психологічного навчання (АСПН) при вивченні дисципліни «Психологія». *Актуальні проблеми сучасної психології: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Полтава: ПДАУ, 2020. С.147.
8. Синишина В. М. Упровадження методу активного соціально-психологічного пізнання в систему підготовки майбутніх практичних психологів. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2020. Вип. 21(3). С. 109-113.
9. Туз Л. Г. Психоаналітична інтерпретація як засіб корекції поведінки учасників активного соціально-психологічного навчання: дис. ... канд. психол. наук. Київ, 2010. 363 с.
10. Яценко Т. С. Активне соціально-психологічне навчання: теорія, процес, практика: навчальний посібник. Проблеми сучасної психології. 2013. Випуск 21. Хмельницький: Вид-во НАПВУ, 2002. 792 с.
11. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: навч. посібник. Київ, 2006. 382 с.
12. Yacenko T. Dynamics of profound cognition of mind. American Journal of Fundamental, Applied and Fundamental Research. 2016. № 1. P. 69-75.

References:

1. Bielova, M. E. (2014). Aktyvni metody navchannia osnovam orhanizatsii sotsialno-psykholohichnoho treninhu. [Active methods of teaching the basics of organizing socio-psychological training] *Visnyk Odeskoho nats. un-tu. Psykholohiia*, tom 19, № 2(32). S. 8-12 [in Ukrainian].
2. Hrynova, N. V. (2014). Profesiine stanovlennia maibutnikh praktychnykh psykholohiv [Professional development of future practical psychologists] (na materiali aktyvnoho sotsialno-psykholohichnoho navchannia): monohrafiia. Uman: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Vizavi», 257 s. [in Ukrainian].

3. Ivanenko, B. B. (2005). Osobystisna psykhotokorektsiia maibutnoho praktychnoho psykholoha zasobamy aktyvnoho sotsialno-psykholohichnoho navchannia: [Personal psychocorrection of a future practical psychologist by means of active socio-psychological training] avtoref. dys. ... kand. psykhol. nauk: 19.00.07. In-tut psykholohii im. H.S. Kostiuka. Kyiv, 20 s. [in Ukrainian].
4. Karamushka, L.M. (2003). Psykholohiia upravlinnia: [Management Psychology] navch. posib. Milenium. 2003. 344 s. [in Ukrainian].
5. Kokun, O. M. Psykholohiia profesiinoho stanovlennia suchasnoho fakhivtsia. [Psychology of professional development of a modern specialist] Monohrafiia. Kyiv, 2012. 200 s. [in Ukrainian].
6. Kotykova O. M. Elementy aktyvnoho sotsialno-psykholohichnoho navchannia studentiv u protsesi psykholoho-pedahohichnoi pidhotovky. [Elements of active social and psychological training of students in the process of psychological and pedagogical training] *Materialy naukovo-metodychnoi konferentsii vykladachiv KNEU*. Kyiv, 2007, S. 302–303. [in Ukrainian].
7. Miliutina K. L. Teoriia ta praktyka psykholohichnoho treninhu: [Theory and practice of psychological training] Navch. posib. Kyiv. MAUP, 2004. 192 s. [in Ukrainian].
8. Podliesna H. V. Vykorystannia aktyvnoho sotsialno-psykholohichnoho navchannia (ASPn) pry vyvchenni dystsypliny «Psykhologhiia». [The use of active social-psychological learning (ASPL) in studying the discipline «Psychology»] *Aktualni problemy suchasnoi psykholohii: materialy III Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. Poltava: PDAU, 2020. S.147. [in Ukrainian].
9. Synyshyna V. M. Uprovadzhennia metodu aktyvnoho sotsialno-psykholohichnoho piznannia v systemu pidhotovky maibutnikh praktychnykh psykholohiv. [Introduction of the method of active social and psychological cognition into the system of training future practical psychologists] *Innovatsiina pedahohika*. Odesa, 2020. Vyp. 21(3). S. 109-113. [in Ukrainian].
10. Tuz L. H. Psykhoanalitichna interpretatsiia yak zasib korektsii povedinky uchasnykiv aktyvnoho sotsialno-psykholohichnoho navchannia: [Psychoanalytic interpretation as a means of correcting the behavior of participants in active socio-psychological training] dys. ... kand. psykhol. nauk. Kyiv, 2010. 363 s. [in Ukrainian].
11. Yatsenko T. S. Aktyvne sotsialno-psykholohichne navchannia: teoriia, protses, praktyka: [Active social-psychological learning: theory, process, practice] navchalnyi posibnyk. Problemy suchasnoi psykholohii. 2013. Vypusk 21. Khmelnytskyi: Vyd-vo NAPVU, 2002. 792 s. [in Ukrainian].
12. Yatsenko T. S. Osnovy hlybynnoi psykhotokorektsii: fenomenolohiia, teoriia i praktyka [Fundamentals of deep psychocorrection: phenomenology, theory and practice]: navch. posibnyk. Kyiv, 2006. 382 s. [in Ukrainian].
13. Yacenko T. Dynamics of profound cognition of mind. *American Journal of Fundamental, Applied and Fundamental Research*. 2016. № 1. R. 69-75. [in English].